

Boukje Heidema: 'Help, de patiënt verzuipt.' Uitgeverij Mijn Eigen Boek 2009 ISBN 9789059742284 (Arts als patiënt/ Colitis Ulcerosa, Darmproblemen/ Suikerziekte/ Hoge bloeddruk /2)

(Recensie: Gonnie ten Haaf) :

In 'Help, de patiënt verzuipt' beschrijft Boukje Heidema waar zij allemaal tegenaan liep toen zij de gezondheidszorg als patiënt leerde kennen. Eerder kende zij de zorg al als arts: zij liep co-schappen en studeerde af als basisarts, maar daarna wilde zij niet meer in de zorg verder. De frustraties tijdens haar co-schappen kwamen weer volop terug toen zij als patiënt in het medische circuit terecht kwam: hulpverleners die weinig tijd hebben, hulpverleners die slecht communiceren en een 'gezondheidszorgsysteem' dat opvallend weinig flexibel is.

Voor al om de slechte communicatie in de zorg aan de kaak te stellen, schreef Heidema dit boek. Als gevolg van een colitis ulcerosa, een chronische ontsteking van de dikke darm, heeft Heidema met veel artsen en verpleegkundigen te maken gehad. Na maandenlang geworstel in de 'eerste lijn' bleek een operatie onvermijdelijk. De patiënte kreeg een stoma en beschrijft eerlijk hoe moeilijk ze het vond dat dit nodig was. Helaas trad ook nog eens een complicatie op, zodat Heidema al snel na haar ontslag uit het ziekenhuis opnieuw moest worden opgenomen. De dagen die toen volgden waren zwaar: het duurde lang voordat de oorzaak gevonden werd, hoezeer ze er ook op hamerde dat langer afwachten niet zinvol was. Dit is sowieso een van de opvallende punten in dit boek: ook al stelt de patiënt zich mondig op, dan nog lukt het lang niet altijd om de eigen keuzes en voorkeuren van de patiënt te realiseren. Er is altijd wel weer wat waarom een verzoek van de patiënt niet wordt gehonoreerd: er is te weinig tijd, de 'eigen' dokter is niet in huis, de patiënt wil teveel of is ongeduldig, andere patiënten hebben voorrang, enzovoorts.

En als zij zelf al geen tekortkomingen in de zorg constateert, dan zijn het wel haar medepatiënten, die ook uitvoerig in het boek beschreven worden. Vooral Arend, ook al zelf arts, lijkt het met zijn dokters voortdurend minder goed te treffen. Er is weinig oog voor zijn pijn, die als gevolg van een leverruptuur bijzonder heftig is. Toch moet hij elke keer maar weer bewegen, terwijl dat nou juist zo pijnlijk is.

Gelukkig beschrijft Heidema ook goede en aardige artsen, en goede en aardige verpleegkundigen. Al met al laat dit boek goed zien wat er nodig is voor een goede communicatie tussen hulpverleners en patiënt: zowel de goede als de slechte voorbeelden passeren de revue. Wél zijn de beschrijvingen vaak erg persoonlijk en gedetailleerd: ruzietjes met vriendinnen en e-mailverkeer tussen haar man en de familie worden onnodig uitgesponnen – de e-mailtjes staan zelfs meermalen letterlijk in het boek afgedrukt.